

LAKIALOITE 101/2007 vp

Laki sotilasvammalain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Suomen viime sodissa sai pysyvän vamman 94 000 sotainvalidia, ja heistä elossa on vielä runsaat 10 000. Heidän keski-ikänsä on noin 85 vuotta. Monet sotainvalideista haluavat asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään. Sotainvalidit, kuten ylipäättään sotaveteraanit, pysyvät selviytymään omassa kodissaan pidempään saadessaan riittäviä ja asiallisia palveluja. Mitä pidempään sotainvalidit kykenevät selviämään kotonaan, sitä pidempään he voivat elää tutussa ja turvallisesa kotiympäristössä, ja samalla myös yhteiskunnan varoja säästyy, kun ei tarvita kalliita laitospaikkoja.

Ne sotainvalidit, joiden vamman haitta-aste on 20—100 prosenttia, ovat oikeutettuja kuntien järjestämiin ja valtion korvaamiin avohoidon sosiaali- ja terveystalveluihin, kuten kodinhoitoon, pyykkitalveluun, ateriatalveluun ja kylvetykseen sekä kotisairaanhoidoon. Hoidon ja palvelujen taso kuitenkin vaihtelee valitettavan paljon eri kuntien välillä, eikä sotainvalideja näin kohdella tasavertaisesti. Toinen vielä vakavampi asia on se, että alle 20 prosentin haitta-asteen sotainvalidit eivät saa mitään sotilasvammalain mukaisia talveluita. Tällaisia 10—15 prosentin sotainvalideja on noin 5 000. Lisäksi on muistettava se, että vamman haitta-astetta määriteltäessä vamman laatu on saatettu syystä tai toisesta luokitella liian alhaiseksi. Haitta-asteen määrittely on kaavamainen ja vanhentunut tapa eikä kohtele sotainvalideja tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti. Käytännössä on täysin mahdotonta todeta, mikä ikääntyneen ihmisen

vaivoista on seurausta sotavammasta ja mikä ei ole.

Sotavammaisia varten rakennetuissa hoivakohteissa ja kuntoutussairaaloissa vapautuu luonnollisen poistuman kautta paikkoja vaikeavammaisilta. Tätä vapautuvaa kapasiteettia tulisi käyttää laitoshoidon tarvitsevien lievemmin vammautuneiden sotainvalidien hyväksi. Avopalvelut tulisi saattaa kaikkien sotainvalidien saataville. Erityistä tukea tarvitseville sotavammaisille tulee järjestää koti- ja hoivatalveluja. On syytä muistaa, että mitä pidempään sotainvalidit pystyvät tuella ja kuntoutuksella selviämään kotonaan, sitä vähemmän he tarvitsevat laitoshoidon. Näin myös yhteiskunnan varoja säästyy ja ennen kaikkea sotiemme invalideille voidaan turvata inhimillinen, kunniakas hoito.

Valtiovarainvaliokunta hyväksyi valtion vuoden 2004 talousarviota koskevassa mietinnössään (VaVM 39/2003 vp) seuraavan kannanoton: "Sotilasvammakorvaukset: Sotainvalidien korkea ikä ja nopeasti lisääntyvä avun tarve huomioon ottaen valiokunta pitää tärkeänä, että avopalvelujen korvattavuus laajennetaan mahdollisimman pian koskemaan kaikkia sotainvalideja. Avohoidon tukitoimilla voidaan vähentää myös laitoshoidon tarvetta."

Veteraanien joukko harventuu entisestään, mutta heidän tarvitsemansa hoidon määrä kasvaa koko ajan. Muutamien vuosien päästä veteraanien kuntoutusrahoja ei tarvita lainkaan — siihen saakka heidän inhimillisen kohtelunsa ja hyvän hoitonsa eteen on tehtävä kaikki voitava. Näin ollen kaikkia sotainvalideja tulisi kohdella

samalla tavoin, varsinkin kun haitta-asteen määrittely ei ole ollut yksiselitteistä ja oikeudenmukaista.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sotilasvammalain 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 28 päivänä toukokuuta 1948 annetun sotilasvammalain (404/1948) 6 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 578/2007, seuraavasti:

6 §

Vahingoittuneella tai sairastuneella, jonka työkyvyttömyysaste on vähintään 10 prosenttia, korvataan sosiaalihuoltolain (710/1982) 17 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaisista kotipalveluista, 4 kohdan mukaisista asumispalveluista ja 7 kohdan mukaisesta omaishoidon tuesta sekä kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisista sairaanhoidon palveluista aiheu-

tuneet kustannukset. Palvelu- tai tukiasunnoista perittävää vuokraa tai vastaavaa maksua ei kuitenkaan korvata. Kotipalvelujen, asumispalvelujen ja omaishoidon tuen korvaamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Helsingissä 2 päivänä lokakuuta 2007

Pertti Hemmilä /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok

Olli Nepponen /kok
Reijo Paajanen /kok